

Försättsblad till:

Bilaga 9

- Ansökan om Investeringsmedel för Trygghetsskapande åtgärder 2018

**ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL (CM4) FÖR TRYGGHETSSKAPANDE
ÅTGÄRDER 2018**

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa insatsens utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på insats:
Medel för lokal i Vårbergs centrum
Sökt belopp:
0,2 mnkr

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Skärholmen	Sara Heppling Trygg
Epost:	Telefon:
sara.heppling.trygg@stockholm.se	076-12 240 16
Eventuell medsökande	
Klicka här för att ange text.	Klicka här för att ange text.

Ansökan

1. Beskrivning (mål och syfte) <i>Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte. Underrubrikerna i beskrivningen ska ge en tydlig koppling mellan den lokala behovsanalys som gjorts och det resultat som förväntas.</i>
1.1 Behovsanalys/problembeskrivning <i>Redogör för en problembeskrivning om varför en investering behövs och på vilket sätt en analys av lokala förutsättningar och behov har tagits fram.</i>
<i>Invånare som bor i Skärholmens stadsdelsnämndsområde har i både medborgarundersökningen och trygghetsmätningen för 2017 angett en hög upplevelse av otrygghet i området. Inför starten av Fokus Skärholmen samt LUP-arbetet har stadsdelsförvaltningen också genomfört ett antal medborgardialoger där många invånare vittnar om att de känner sig otrygga när de rör sig i stadsdelsnämndsområdet.</i>

I trygghetsmätningen skiljer sig Skärholmen på följande punkter:

- *Högst andelen anger att de under de senaste 12 månaderna blivit utsatta för rån*
- *En hög andel upplever att klotter i stor utsträckning stör ordningen i området där de bor*
- *En hög andel upplever att nedskräpning i stor utsträckning stör ordningen i området där de bor, högst andel i Vårberg*
- *En hög andel upplever att mörka områden och dålig belysning i stor utsträckning stör ordningen i området där de bor, högst andel i Vårberg*
- *En hög andel upplever att bostäder är tillhåll för narkotikamissbrukare i stor utsträckning stör ordningen i området där de bor, högst andel i Vårberg*
- *En hög andel upplever att narkotikamissbrukare på offentliga platser i stor utsträckning stör ordningen i området där de bor*
- *En hög andel känner sig otrygga eller mycket otrygga i sitt bostadsområde, högst andel i Vårberg*

På frågan om hur trygg eller otrygg den svarande sammanfattningsvis känner sig i sitt bostadsområde svarar så mycket som 22% av männen och 20% av kvinnorna i Vårberg att de känner sig otrygga. Det visar att det är framförallt i Vårberg, för både män och kvinnor, som det trygghetsskapande arbetet behöver prioriteras.

Trygghet är en prioriterad fråga inom förvaltningen och det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet pågår ständigt i olika forum och genom olika samarbeten. Förvaltningen har sökt och mottagit medel för en medborgarbudget kring trygghet i den offentliga miljön i Vårberg, för vilken processen pågår. Genom en medborgarbudgetprocess hoppas förvaltningen bidra till en ökad trygghet i Vårberg, att fler kan ta plats i det offentliga rummet samt att fler känner ett ägarskap och vet hur de kan bidra och själva påverka för att öka tryggheten i området.

Förvaltningen har genom medborgarbudgetprocessen fått möjlighet att fördjupa analysen kring Vårberg, vilket kompletterar det som framgår av statistik och tidigare undersökningar. I de samtal som förs inom ramen för medborgarbudgeten, blir det allt tydligare att Vårbergs centrum och centrumets omedelbara närhet är den plats dit upplevelsen av otrygghet är i stort sett helt koncentrerad.

Stadens mätningar visar på höga otrygghetssiffror i miljöer kopplade till bland annat centrummiljöer

I medborgarundersökningen visas vidare att andelen som känner sig trygga när de går ensamma hem på kvällen minskat från 39 till 35 %, och det är framförallt kvinnor som uppger att de känner sig otrygga. Andelen som avstår från att gå ut på bland annat torg efter mörkrets inbrott har också ökat från 33 till 37 %.

Kunskapsinhämtning och dialog

Inför starten av Fokus Skärholmen samt LUP-arbetet har stadsdelsförvaltningen och andra förvaltningar genomfört ett antal medborgardialoger där många invånare vittnar om

att de känner sig otrygga när de rör sig i stadsdelsnämndsområdet och särskilt i områdets centrummiljöer.

Telefonintervju med 800 respondenter

Skärholmens stadsdelsförvaltning gjorde vid årsskiftet en egen telefonintervjuundersökning med 800 respondenter i området. Frågor ställdes kring olika satsningar i området, men också kring otrygghet och vad respondenterna trodde att den relativt höga upplevelsen av otrygghet berodde på. De fick också frågan vad som skulle få dem att känna sig tryggare i den offentliga miljön, och på andra platser. På andra plats, efter fler poliser/vakter, lyftes mer/bättre belysning. Slutsatsen av denna undersökning, gällande just trygghet, formuleras som följer: "När det gäller otryggheten i området är det problem med gäng, kriminalitet och droger som framförallt upplevs skapa otryggheten. Mer vakter och poliser önskas främst, men därefter ligger förbättrad utebelysning. Även utemiljön i stort ligger högt upp på önskelistan."

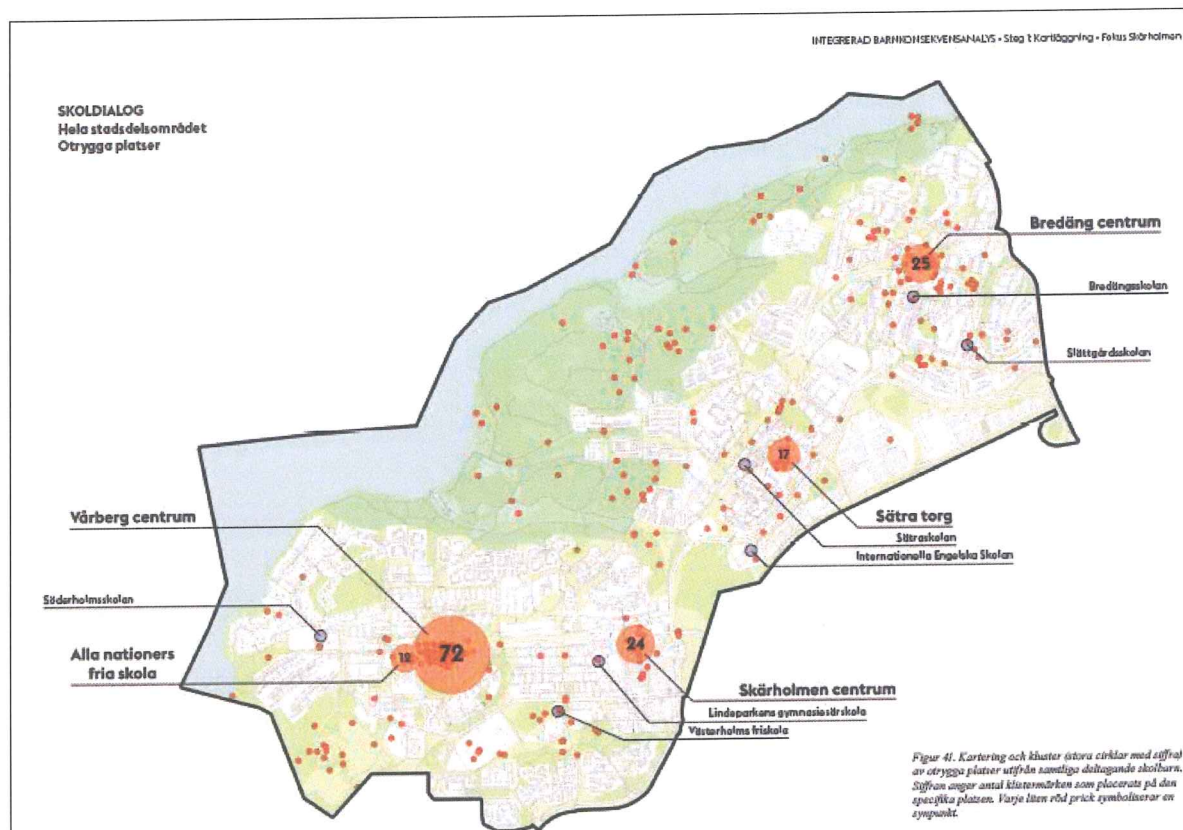
Barnkonsekvensanalys

Inom ramen för stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen genomfördes under 2016 en barnkonsekvensanalys för samtliga fyra stadsdelar. Totalt har åtta skolor, 13 klasser och 256 barn inom de fyra stadsdelarna deltagit i workshops som ett sätt att kartlägga barnens perspektiv på utemiljön.

Barnens främsta favoritplatser är i stort sett centrerade till de fyra centrumen, Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng, men även bad-, lek- och idrottsplatser är särskilt populära. Möjlighet till lek, träning och umgänge är de faktorer som mest påverkar barnens positiva upplevelse av stadsdelsområdet.

Trygghet och frihet är ofta förekommande ord i barnens beskrivningar av favoritplatserna. Tryggheten beskrevs av barnen som att de känner igen de andra som rör sig där. Frihet är ett mer förekommande ord bland de äldre barnen där möjligheten att själv ta sig till sina vänner och själv gå till en butik eller ett café ger ett starkt positivt intryck på deras upplevelse. Samtidigt uppger barnen att de fyra centrumområdena, tillsammans med diverse olika skogsområden över hela stadsdelsområdet, är de mest otrygga platserna. Barnen menar att det finns många "fullisar", ungdomar som vandaliserar och det är "smutsigt och äckligt" och flickor uppger att det är obehagligt att som tjej vistas ensam i centrummiljöerna. Barnen i årskurserna 7-9 i områdets norra uppger att det som gör centrumområdena otrygga är vandalisering och skadegörelse av allmänna platser som inte åtgärdas är en anledning och människor som "bara hänger" vid centrumen en annan. Denna kombination samt stora brister i underhåll och tillsyn gör att platserna upplevs väldigt negativa.

På karta ser barnens markeringar av otrygga platser ut så här:

Social hållbarhet i Fokus Skärholmen – nycklar för det lokala behovet

Inom ramen för Fokus Skärholmen är social hållbarhet prioriterat och arbetet med att konkretisera detta pågår. Sedan tidigare har stadsbyggnadsprinciper med bärning på social hållbarhet tagits fram, och under 2017 togs en rapport fram som utgör underlag för arbetet med social hållbarhet utifrån det lokala perspektivet. Denna rapport innehåller sju nycklar och en redogörelse för vad som ligger till grund för dessa. Nycklarna och riktlinjerna för dessa har tagits fram utifrån tidigare rapporter och underlag från Hållbarhetskommissionen, Lokalt utvecklingsprogram för Skärholmen 2017-2022 och utifrån en kunskapsinhämtande process specifik för detta arbete genom djupintervjuer med 186 Skärholmsbor.

I analysen gällande upplevelsen av otrygghet, som är ett prioriterat område i Skärholmens lokala utvecklingsprogram och därmed också i Fokus Skärholmen konstateras bland annat: "Det går i intervjuerna att urskilja en känsla av att det är när otrygghetsfaktorer kombineras som invånarna känner obehag: personer som upplevs hotfulla i en nedgången miljö när det inte finns andra personer där, till exempel. En nedgången miljö i sig, eller bara ett tomt offentligt rum, eller hotfulla killar mitt i en folkmassa i Skärholmens centrum skapar knappt någon otrygghet. Men kombinationen gör det. Då centrum och centrumområden är överrepresenterade som otrygga platser, ofta på grund av denna kombination, är mycket vunnet om centrumägarna kan göra förändringar som påverkar den återkommande känslan av en nedgången, tom miljö där män är överrepresenterade.

Tidigare ansökningar i förhållande till denna ansökan

Förvaltningen har redan sökt och beviljats medel för medborgarbudget i Vårberg, för att påverka det centrumnära området där staden har rådighet (vilket man alltså inte har över centrumet eller dess omedelbara närområde) i positiv riktning, och de medel som sökts och beviljats gällande effektbelysning kommer bland annat att beröra två skogsområden i Sättra, vilket också förväntas öka upplevelsen av trygghet för de som rör sig till och från Sättra centrum.

1.2 Berörd målgrupp/område

Namnet på den/de målgrupper/områden som insatserna riktar sig till/mot. Både allmänna och särskilda målgrupper ska specificeras. Redogörelsen ska även skatta storleken på de målgrupper som berörs - exempelvis hur många unga som bor i ett område eller antalet personer som passerar en viss plats.

Alla invånare i Vårberg, drygt 10 000 personer.

1.3 Beskrivning av insatsen

Redogör för platsen för insatsens utformning samt hur insatsen ska realiseras. Innan ansökan lämnas in ska samråd ske med andra berörda förvaltningar om insatsernas genomförbarhet, vilket ska beskrivas här. Insatsen ska förhålla sig logiskt till ovan beskrivna problembild och de resultat som förväntas. Om någon form av medborgardialog ska användas i processen beskriv även det.

Förvaltningen har som sagt ingen rådighet gällande Vårbergs centrum, som nu också är sålt till en ny aktör, och förvaltningen ser att den enda möjligheten staden har att stärka platsen och bidra till ökad trygghet är genom att hyra och öppna en lokal i centrumet. Förvaltningen ser inledningsvis att det är medborgarvårdarna som ska finnas på plats här, men även andra verksamheter övervägs, samt samarbeten med civilsamhället och föreningslivet.

1.4 Förväntat resultat

Beskriv de positiva resultat och effekter som insatsen ska generera för målgruppen. Som exempel kan detta handla om ökad känsla av trygghet för kvinnor på ett torg vilket leder till fler kvinnor som rör sig på torget.

Genom lokal närvaro kan förvaltningen bidra till en blandning av aktörer i centrum, vilket innebär att i positiv riktning påverka det som uppges som allra mest otrygghetsskapande – kombinationen av nedgången miljö, personer som upplevs som hotfulla och avsaknaden av andra människor/positiva inslag. Förvaltningen kan dagligen arbeta med ökad kollektiv förmåga i centrumet, ta emot besökare och anordna event med mera. Det skulle också innebära att förvaltningens kunskap om förhållandena på platsen ständigt ökar och eventuella insatser/nya eller stärkta samarbeten kan inledas med kort varsel för att förvaltningen ständigt har tillgång till den senaste informationen om vad som händer i centrumet och dess närhet.

1.5 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras samt hur de avses dokumenteras och spridas.

Förvaltningen planerar att i första hand hyra lokal till sista december 2018, och därefter utvärdera effekterna av den stärkta lokala närvaron, för att sedan fatta beslut om eventuell fortsättning, om möjlighet finns.

2. Organisation för insatsens genomförande

Beskriv kortfattat den organisation som ansvarar för att genomföra insatsen samt ansvarar för att följa upp dess effekter. Om samverkan sker med lokala aktörer i arbetet ska detta beskrivas under denna punkt, exempelvis fastighetsägare, civilsamhälle, polis.

Förvaltningsledningen ansvarar för organiseringen kring den lokala närvaron. De samarbeten som redan är igång runt Vårberg kommer att stärkas av att förvaltningen finns på plats i centrumet med verksamhet.

3. Koppling till styrdokument och andra satsningar

Ansökan ska ligga i linje med i sammanhanget relevanta styrdokument och satsningar i staden. Beskriv kopplingar till exempelvis stadsdelsnämnds lokala utvecklingsprogram, samverkansöverenskommelser med polisen, hållbarhetskommisionens rapporter eller stadens trygghets- och säkerhetsprogram.

Detta är starkt kopplat till stadsdelsnämndens lokala utvecklingsprogram där Vårberg är ett prioriterat område och de rapporter som hållbarhetskommisionen släppt, särskilt de som avser stadens demokratiarbete.

4. Tidplan

Ansökan ska innehålla en tidplan med identifierade faser i insatsens genomförande från start till uppföljning och slutredovisning.

Hyresförhandling är inledd, utvärdering sker vid årsslutet.

5. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Ansökan ska redovisa insatsens totala investering uppdelat på relevanta kostnadsposter och år. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall.

0,2 mnkr för hyreskostnader

6. Påverkan på framtida driftkostnader

Av ansökan ska det framgå om och/eller hur insatsen kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader, inklusive kapitalkostnader. Kompensation för kapitalkostnader beaktas i särskild ordning i samband med kommande verksamhetsplaner.

Om utvärderingen visar på goda effekter kan förvaltningen att budgetera för förlängning av avtalet för 2019 och eventuellt ytterligare perioder.

7. Innovation och eller uppväxling

Ansökan får gärna visa på innovation och nya typer av trygghetsskapande insatser och det ses som en fördel om pågående åtgärder går att växla upp

Att finnas på plats i centrumet innebär en möjlighet att förstärka det arbete som redan sker på platsen genom den samverkan som pågår. Att förvaltningens verksamheter också finns på plats förväntas ha en avgörande roll i att arbetet kan växlas upp.

Övriga upplysningar

Klicka här för att ange text.